ชื่อวิทยานิพนธ์ อิทธิพลของระยะห่างจากแหล่งอาหารและพฤติกรรมการป้องกันและการ

กำจัดหนูของครัวเรือนต่อจำนวนหนูที่ดักได้ในครัวเรือน ในเขตเทศบาล

นครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ผู้เขียน นายมณเฑียร รัตนตรัง

สาขาวิชา อนามัยสิ่งแวคล้อม

ปีการศึกษา 2549

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงอรรถาธิบาย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของ ระยะห่างจากแหล่งอาหาร และพฤติกรรมการป้องกันและการกำจัดหนูของครัวเรือนต่อจำนวนหนู ที่ดักได้ในครัวเรือน ในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้แทนครัวเรือน จำนวน 400 หลัง ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบสำรวจสภาพแวดล้อมของครัวเรือนและกรงดักหนู ซึ่งแบบสอบถาม ได้ผ่านการ ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน และมีค่าดัชนี ความตรงตามเนื้อหาเท่ากับ 9.4 และความเที่ยงของแบบสอบถาม ได้รับการตรวจสอบ โดยการหาค่า สัมประสิทธิ์ ในด้านความรู้และการปฏิบัติใช้วิธี K-R20 มีค่าเท่ากับ 8.1 และ 8.0 ตามลำดับ ส่วน ทัศนคติใช้วิธีของครอนบาค มีค่าเท่ากับ 7.8

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความรู้ในการป้องกันหนูอยู่ในระดับสูง ความรู้ ในการกำจัดหนูอยู่ในระดับปานกลาง ทัศนคติในการป้องกันหนูอยู่ในระดับปานกลาง ทัศนคติใน การกำจัดหนูอยู่ในระดับปานกลาง การปฏิบัติในการป้องกันหนูอยู่ในระดับปี และการปฏิบัติใน การกำจัดหนูอยู่ในระดับปานกลาง พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อจำนวนหนูที่ดักได้ในครัวเรือนอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ (p < 0.05) มีอยู่ 6 ปัจจัยด้วยกัน ได้แก่ ระยะห่างจากครัวเรือนถึงถังขยะเทศบาล ระยะห่างจากครัวเรือนถึงกองขยะ ระยะห่างจากครัวเรือนถึงคูระบายน้ำ ระยะห่างจากครัวเรือนถึง ร้านขายอาหาร การปฏิบัติในการป้องกันหนู และทัศนคติในการกำจัดหนู ซึ่งร่วมกันทำนายความ แปรปรวนของจำนวนหนูที่ดักได้ ร้อยละ 56 ($R^2 = 0.56$)

จากผลการศึกษาบ่งชี้ว่าการลดจำนวนหนูในครัวเรือนควรให้ความสำคัญกับการ จัดหาถังขยะเทศบาลให้เพียงพอมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การจัดการกองขยะในชุมชน การทำ ความสะอาดคูระบายน้ำ และร้านขายอาหาร ตามลำดับ นอกจากนี้ควรรณรงค์การปฏิบัติที่ถูกต้อง ในการป้องกันหนู และเสริมสร้างทัศนคติที่ดีในการกำจัดหนูให้แก่ประชาชน **Thesis Title** Influence of Distance from Food Sources and Household Behavior of

Rat Prevention and Rat Elimination on Number of Rats Trapped in

Households within Hat Yai City Municipality, Changwat Songkhla

Author Acting Sub Lieutenant Montian Rattanatrang

Major Program Environmental Health

Academic Year 2006

ABSTRACT

This study aimed to describe the influence of distance from food sources and household behavior of rat prevention and rat elimination on number of rats trapped in households within Hat Yai City Municipality, Changwat Songkhla. The sample group consisted of 400 household representatives. Data were collected by using questionnaires, interviews, walk-through survey and rat traps. The questionnaire content validity was evaluated by three experts. A content validity index of 0.94 was found. The questionnaire reliability was evaluated with the K-R20 method. Coefficients for knowledge and practice reliability were 0.81 and 0.80. Chronbach's alpha coefficient was used for evaluating attitude reliability. Its value was 0.78.

The result indicated that the samples' knowledge of rat prevention was high. Their knowledge of rat elimination was moderate. Their attitude of rat prevention and rat elimination was moderate. Their practice of rat prevention was good and their practice of rat elimination was moderate. Factors which were found significantly influencing the number of rats trapped in households (p < 0.05) included distances from household to garbage cans, garbage piles, sewage drainage, and food shops, practice of rat prevention, and attitude of rat elimination. These predictors could jointly predict 56 percent of the variation (adjusted $R^2 = 0.56$).

As indicated, attempt to reduce number of rats in households within Hat Yai City Municipality, Changwat Songkhla should focus mainly on adequate supply of garbage cans, elimination of garbage piles, cleaning of sewage drainage and food shops, respectively. In addition, a public campaign on good practice of rat prevention and good attitude on rat elimination should be launched.